

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia (delegowany) Piotr Grenda
Protokolant:	sekretarz sądowy Filip Piwowarczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2021 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę ewentualnie zapłaty i ustalenia

1. ustala, że umowa o kredyt hipoteczny numer (...) sporządzona w dniu 6 października 2006 roku i zawarta pomiędzy A. P. (1) i K. P. a Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. jest nieważna;
2. zasądza od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda K. P. kwotę 249.860,15 zł (dwieście czterdzieści dziewięć tysięcy osiemset sześćdziesiąt 15/100 złotych) oraz 71.038,04 CHF (siedemdziesiąt jeden tysięcy trzydzieści osiem 04/100 franków szwajcarskich) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 listopada 2019 roku do dnia zapłaty;
3. zasądza od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda K. P. kwotę 11.817,00 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemnaście 00/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia prawomocności wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt XXVIII C 2176/21

Uzasadnienie wyroku z dnia 12 lipca 2021 r.

K. P. w pozwie z dnia 27 listopada 2019 r. wniósł o:

I ustalenie, że umowa o kredyt hipoteczny nr (...) zawarta w dniu 10 października 2006 roku pomiędzy A. P. (1) i K. P. a Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. jest nieważna i zasądzenie od pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na swoją rzecz kwoty 249.860,15 złotych oraz 71.038,04 franków szwajcarskich jako zwrotu świadczeń nienależnych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 listopada 2019 roku do dnia zapłaty.

II Ponadto, w przypadku nieuwzględnienia roszczenia zawartego w punkcie I, strona powodowa wniosła o ustalenie, że powód skutecznie uchylił się od skutków zawarcia umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 10 października 2006 roku i zasądzenie od pozwanego kwoty 249.860,15 złotych oraz 71.038,04 franków szwajcarskich jako zwrotu świadczeń nienależnych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 listopada 2019 roku do dnia zapłaty.

III Ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia roszczeń zawartych w punkcie I i II, powód wniósł o ustalenie, że zapisy § 2 ust. 2, § 7 ust. 1, § 9 ust. 7-9 umowy o kredyt hipoteczny nr (...) zawartej w dniu 10 października 2006

roku są bezskuteczne wobec powoda oraz zasądzenie od pozwanego kwoty 136.032,20 złotych wskutek pobierania przez pozwanego od powoda zawyżonych rat spłaty kredytu przez zastosowanie bezskutecznych zapisów umowy wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 listopada 2019 roku do dnia zapłaty.

Nadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał, że pozwany Bank zastosował w zwartej z nim Umowie o kredyt hipoteczny nr (...) postanowienia, stanowiące klauzule abuzywne, co powinno skutkować ustaleniem ich nieważności, ewentualnie bezskuteczności względem powoda i zwrotem powodowi wszystkich wpłaconych na rzecz strony pozwanej kwot. Podniósł, że pozwany Bank przyznał sobie prawo do jednostronnego regulowania zarówno wysokości zobowiązania powoda jak również wysokości rat kredytu i odsetek (opłat, prowizji). Podał, że umowa nie przewidywała żadnych kryteriów ani żadnych ograniczeń w sposobie ustalania kursów walut przez Bank. Zarzucił, że kwestionowane klauzule, zastosowane w Umowie, doprowadziły do zakłócenia równowagi kontraktowej stron, gdyż wprowadziły rażącą dysproporcję praw i obowiązków stron. Dodał, że również postanowienia dotyczące ubezpieczenia niskiego wkładu własnego stanowią klauzule abuzywne, gdyż ubezpieczenie to wprowadza kredytobiorcę w błąd co do tego, kto korzysta z ochrony ubezpieczeniowej i na jakich warunkach. Ponadto powód zarzucił, że przedmiotowa Umowa jest nieważna w całości z uwagi na sprzeczność z art. 69 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe oraz art. 358⁽¹⁾ § 5 k.c. z uwagi na brak określenia rzeczywistej kwoty i waluty kredytu, braku określenia zasad określających sposób i terminy ustalania kursów walut, naruszenia obowiązku zwrotu kwoty wykorzystanej oraz niejasnego określenia wysokości oprocentowania kredytu.

(pozew, k. 3-77)

W odpowiedzi na pozew pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Odnosząc się do zarzutów powoda, pozwany Bank wskazał, że kwestionowane przez powoda postanowienia umowne dotyczące klauzul indeksacyjnych nie stanowią postanowień abuzywnych. Zaprzeczył, aby kurs waluty była ustalany przez Bank w sposób arbitralny i dowolny. Wskazał, iż skutek zawarcia aneksu do umowy z dnia 3 lipca 2013 roku powód spłacał zobowiązanie w kwocie kredytu – CHF, a więc nabywając walutę po kursie innym aniżeli określony w Tabeli banku. Strona pozwana podniosła także zarzut przedawnienia, wskazując, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu z upływem 10-letniego terminu przedawnienia w dniu 10 października 2016 roku rozpoczętego w dniu zawarcia umowy bądź najpóźniej w dniu 25 października 2016 roku z uwagi na wypłatę ostatniej transzy kredytu.

(odpowiedź na pozew, k. 342-446)

SĄD OKRĘGOWY USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

W dniu 12 września 2006 r. A. P. (1) i G. P. złożyli wniosek do Banku (...) S.A. z siedzibą w W. o udzielenie kredytu w łącznej kwocie 785.000 złotych z przeznaczeniem na zakup lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym i podwyższeniem kwoty kredytu na prowizję dla agencji nieruchomości – do spłaty w ciągu 420 miesięcy. Jako walutę określono CHF. A. P. (1) w chwili złożenia wniosku osiągała dochód w ramach zatrudnienia na stanowisku kierownika działu analityki podaży zaś K. P. był zatrudniony jako analityk-programista.

(kserokopia wniosku, k. 449-453)

W dniu 10 października 2006 r. A. P. (1) i K. P. oraz Bank (...) S.A. w W. zawarli umowę o kredyt hipoteczny nr (...).

Na mocy zawartej umowy pozwany bank udzielił kredytu w kwocie 771.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup nieruchomości na rynku wtórnym w wysokości 630.000 zł, innych potrzeb konsumpcyjnych w kwocie 16.000 zł,

refinansowania kosztów w kwocie 30.000 zł, spłaty kredytu samochodowego w wysokości 52.000 zł oraz spłaty innego kredytu mieszkaniowego w kwocie 43.000 złotych.

Wypłata kredytu miała być zrealizowana w dwóch transzach na rachunek bankowy kredytobiorcy oraz rachunek bankowy zbywcy kredytowanej nieruchomości. Spłata miała nastąpić w ciągu 420 miesięcy. W par. 12 wskazano, że częścią umowy były ponadto regulamin.

Kredyt został w umowie określony jako indeksowany do CHF: taka wzmianka znalazła się w § 2 ust. 2 umowy. Wypłacona kwota kredytu miała być przeliczona zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w banku w dniu uruchomienia kredytu, transzy (§ 1 ust. 2 umowy).

Spłata każdej raty miała następować w złotych z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu zgodnie z Tabelą Kursów Walut Obcych Banku (...) S.A. poprzez bezpośrednie potrącanie przez bank należnych kwot z rachunku kredytobiorcy (§ 7 ust. 1 i 3 umowy).

W § 2 pkt 8) lit. f) Regulaminu kredytowania osób fizycznych w ramach usług bankowości hipotecznej w Banku (...) S.A. wskazano, że przez stopę referencyjną stawkę LIBOR (3 M) rozumieć należy stopę procentową podawaną przez (...), ustalaną o godzinie 11:00 GMT w L., na podstawie średniej arytmetycznej kwotowań 3 – miesięcznych, po której banki gotowe są sprzedawać swoje nadwyżki finansowe na londyńskim rynku międzybankowym, w przypadku kredytu w CHF.

§ 3 ust. 1 i 2 Regulaminu stanowiły, że kredyt udzielany jest w PLN oraz że kredyt może być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych.

Stosownie do § 5 ust. 16 pkt 2 Regulaminu w przypadku kredytu w walucie obcej, kredyt jest kredytem indeksowanym do walut wymienialnych i jest udzielany w złotych polskich, w umowie kredytowej kwota kredytu jest określona w PLN.

Zgodnie z § 8 ust. 3 Regulaminu w przypadku kredytu w walucie obcej kwota raty spłaty obliczana miała być według kursu sprzedaży dewiz dla danej waluty, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty.

(dowód: Regulamin kredytowania osób fizycznych w ramach usług bankowości hipotecznej w Banku (...) S.A., k. 505-522)

W dniu 7 czerwca 2013 roku strony zawarły Aneks nr 1/2013 do umowy kredytowej na mocy którego zwolniono z długu A. P. (1), zmieniono marżę kredytu z 0.90 punktów procentowych na 1.9000, zmieniono przedmiot zabezpieczenia, kwoty hipotek, sumy ubezpieczenia nieruchomości, wprowadzono zabezpieczenie poręczenia cywilnego oraz wprowadzono zapis dotyczący prowizji za podwyższone ryzyko.

(Aneks Nr 1/2013, k. 477-481, zeznania świadka A. P. (1), k. 905, przesłuchanie powoda K. P., k. 906-906)

W okresie od dnia zawarcia umowy kredytu, tj. od dnia 10 października 2006 roku do dnia 16 września 2019 roku powód wpłacił na rzecz banku tytułem spłaty kredytu kwotę 247.521,15 złotych oraz 71.038,04 CHF, a ponadto kwotę 2.339 złotych tytułem ubezpieczenia niskiego wkładu.

(zaświadczenie z banku, k. 264-291)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów oraz z zeznań powoda i świadków. Dowody z dokumentów Sąd ocenił jako wiarygodne. Strony postępowania nie kwestionowały, że oświadczenia w nich zawarte zostały złożone przez osoby, które podpisały te dokumenty. Nie podważały ich prawdziwości i autentyczności. Sąd nie miał podstaw, aby z urzędu powziąć wątpliwości odnośnie ich wiarygodności i mocy dowodowej. Zeznania powoda Sąd ocenił jako spójne, logiczne i rzeczowe. Znalazły one potwierdzenie w dowodach z dokumentów.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły także same twierdzenia stron o okolicznościach faktycznych sprawy. W zakresie, w jakim druga strona je przyznała lub im nie zaprzeczyła, uznać należało je za bezsporne (art. 229 – 230 k.p.c.).

Zeznania świadka A. P. (1) i powoda K. P. Sąd uznał za wiarygodne, choć strona powodowa – podobnie jak powodowie w innych sprawach podnosiła brak świadomości co do zakresu ryzyka kursowego oraz zapewnienia o stabilności waluty szwajcarskiej. Zeznania świadków M. K. i K. B. nie miały ponadto dużej wartości informacyjnej i ograniczały się do potwierdzenia treści dokumentów i wyrażenia oceny sprzedawanych wówczas produktów kredytowych.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął dowody: z zeznań świadków A. K., K. M., J. C., J. G. i A. P. (2); z dokumentów wskazanych w odpowiedzi na pozew załączniku nr 6; z dokumentów wskazanych jako załączniki do pozwu numer 7-11 oraz 17 oraz wskazane w pozwie w punkcie 1. f-i; wniosek o zobowiązanie pozwanego do przedstawienia dokumentów zawierających informacje zawarte w punkcie VI pozwu oraz przedstawienia dokumentów zawierających informacje o przewidywanej wysokości kursu walutowego; wniosek o zwrócenie się do (...) S.A. wskazany w odpowiedzi na pozew; dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu finansów, bankowości, rachunkowości wskazany w odpowiedzi na pozew.

Sąd uznał, że wymienione dowody nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Irrelevantne w niniejszej sprawie były bowiem ustalenia dotyczące sposobu pozyskiwania przez pozwanego Bank środków pieniężnych na potrzeby finansowania udzielanych kredytów indeksowanych do CHF oraz sposobu księgowania tych kredytów w ewidencji Banku. Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie miało także znaczenia, czy pozwany Bank posiadał jakieś wewnętrzne regulacje dotyczące sposobu ustalania kursów waluty w Tabeli Kursów, skoro poza sporem było, iż w chwili zawierania Umowy ustalenia takie nie zostały w niej zawarte, a więc brak było w tym zakresie ustaleń wiążących strony postępowania. W niniejszej sprawie istotna była treść łączącej strony Umowy, a nie mechanizmy finansowe dotyczące udzielonego kredytu, stosowane przez pozwanego Bank. Odnośnie dowodu z zeznań świadków, Sąd miał także na uwadze, iż nie brali oni udziału w zawieraniu przedmiotowej Umowy z powodem, a więc ich zeznania dotyczyć mogłyby jedynie opisanie ogólnie przyjętej przez Bank procedury zawierania umów kredytu hipotecznego, zaś ustalenia te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Odnośnie zaś dowodów z opinii biegłych sądowych, zgłoszonych przez obie strony postępowania, to – wobec oceny przedmiotowej Umowy dokonanej w dalszej części uzasadnienia – fakty, które miały być wykazane tymi dowodami, nie miały także znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Powództwo główne zasługiwało w całości na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do podniesionych przez powoda zarzutów dotyczącego nieważności przedmiotowej Umowy z powodu jej sprzeczności z art. 69 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe oraz z powodu jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. W ocenie Sądu, zarzuty te – z niżej podanych względów – okazały się nieuzasadnione.

Powód zarzucił, że w przedmiotowej Umowie doszło do określenia w sposób niezgodny z prawem elementów przedmiotowo istotnych umowy kredytu, ponieważ brak jest określenia rzeczywistej kwoty i waluty kredytu oraz zasad określających sposób i terminy ustalania kursów walut. Powód podniósł, iż w przedmiotowej Umowie zarówno kwota kredytu jak i kwota zobowiązania kredytobiorcy były wyliczane w oparciu o kurs waluty obcej, w związku z czym w wyniku różnic kursowych kredytobiorca nie ma szans oddać wykorzystanej przez siebie kwoty. Powyższe powinno – zdaniem powoda – skutkować uznaniem tej Umowy za nieważną w całości.

Na wstępie wskazać należy, iż do analizowanej Umowy mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo bankowe. Zgodnie zaś z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz.U z 2002 roku, Nr 72, poz. 665, t.j. z późn. zm.) (dalej też jako „UPrB”) – w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia spornej Umowy – przez umowę kredytu

bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do art. 69 ust. 2 cytowanej ustawy umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Z powyższego wynika zatem, że umowa kredytu jest umową nazwaną, dwustronnie zobowiązującą. Na jej podstawie bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji drugiej strony – kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych (kwotę kredytu), a kredytobiorca zobowiązuje się zwrócić kwotę wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami. Uprawnienie kredytobiorcy polega na tym, że może domagać się od banku wypłaty kredytu a obowiązek polega na tym, że ma zwrócić wypłaconą mu kwotę wraz z odsetkami. Umowa kredytu jest umową odpłatną, gdyż na kredytobiorcę nakłada obowiązek zapłacenia bankowi odsetek oraz prowizji, które mają charakter wynagrodzenia za korzystanie ze środków pieniężnych banku. Ponadto jest to umowa konsensualna, czyli dochodzi do skutku w wyniku samego uzgodnienia przez strony jej podstawowych postanowień. Przedmiotem kredytu musi być określona kwota pieniężna. W umowie muszą być także określone zasady spłaty sumy kredytu.

Ponadto wskazać należy, iż sporna Umowa o kredyt hipoteczny została zawarta przed zmianą ustawy Prawo bankowe, dokonaną ustawą z dnia 29 lipca 2011 roku (Dz.U. z 2011 roku, Nr 165, poz. 984), na mocy której dodano art. 69 ust. 2 pkt 4a UPrB, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, umowa kredytu powinna zawierać szczegółowe zasady określenia sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo - odsetkowych oraz zasady przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. Ustawa ta wprowadziła także uregulowanie, zawarte w art. 69 ust. 3 zdanie 1 UPrB, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w tej walucie oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie.

Powyższe nie stanowi ustawowej definicji kredytu indeksowanego lub denominowanego. Przyjmuje się jednak, że kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej to kredyt udzielony w złotych polskich, którego kwota jest odnoszona do waluty obcej. Kredyt taki jest kredytem złotowym, z tym, że na skutek denominacji lub indeksacji, saldo kredytu wyrażane jest w walucie obcej, do której kredyt został denominowany lub indeksowany. Kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kredytu bądź w walucie, do której kredyt został denominowany lub indeksowany bądź w walucie polskiej, po przeliczeniu raty wyrażonej w walucie. Wypłata kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej następuje w złotych polskich, zaś operacja z walutą obcą dokonywana jest jedynie „na papierze” dla celów księgowych, do faktycznego przekazania wartości dewizowych nie dochodzi. Do faktycznego obrotu dewizowego dochodzi dopiero wówczas, gdy strony uzgodnią, że spłata kredytu przez kredytobiorcę następować będzie w walucie, do której kredyt indeksowano lub denominowano.

Mając powyższe na uwadze dokonać należy rozróżnienia pomiędzy kredytem indeksowanym do waluty obcej a kredytem czysto walutowym. W przeciwieństwie do kredytu indeksowanego, kredyt walutowy to kredyt udzielony w innej niż PLN walucie, a zatem również w tej walucie wypłacany i spłacany. W niniejszej sprawie z uwagi na to, iż środki finansowe zostały wypłacone powodowi w walucie polskiej oraz Umowa przewidywała, że w takiej też walucie powód będzie spłacał raty kapitałowo – odsetkowe, z całą pewnością należy mówić o kredycie indeksowanym, nie zaś kredycie walutowym.

Na PLN jako na walutę kredytu wskazuje także waluta zabezpieczeń ustanowionych w § 9 Umowy w PLN. Zgodnie z art. 68 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2001 roku, Nr 124, poz. 1361) – w brzmieniu

obowiązującym na datę zawarcia analizowanej Umowy – hipoteka zabezpiecza jedynie wierzytelności pieniężne i może być wyrażona tylko w oznaczonej sumie pieniężnej. Jeżeli wierzytelność zgodnie z prawem została wyrażona w innym pieniądzu niż pieniądz polski, hipotekę wyraża się w tym innym pieniądzu. Gdyby zatem wierzytelność – czyli kredyt – była wyrażona w CHF, również hipoteka powinna zostać wyrażona w CHF.

Postanowienia Regulaminu, stanowiącego integralną część spornej Umowy, także przemawiają za przyjęciem, że kredyt udzielony powodowi był kredytem złotowym. W § 2 pkt 19 Regulaminu wskazano, że kredyt w walucie obcej to kredyt udzielony w PLN, indeksowany kursem waluty obcej wg tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku, zaś w § 3 ust. 1 i 2 – że kredyt udzielony jest w PLN oraz może być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych. Zgodnie z § 9 ust. 4 Regulaminu, w przypadku kredytu w walucie obcej, Bank w następnym dniu po upływie terminu wymagalności kredytu, dokonuje przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN, z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych. Od wymagalnego kapitału wyrażonego w PLN Bank nalicza dalsze odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych. Powyższe postanowienia Regulaminu również potwierdzają, że indeksacja była jedynie mechanizmem przeliczeniowym, nie czyniąc z tego kredytu stricte walutowego kredytu. Należy stwierdzić, iż nadal był to kredyt złotowy, zadłużenie przeterminowane miało być bowiem wyrażone finalnie nie w CHF, lecz w PLN. Wreszcie zgodnie z § 14 ust. 3 Regulaminu od kwoty kredytu w PLN, a nie CHF ustalana była suma ubezpieczenia na życie.

Podkreślić należy, iż zastosowany w Umowie mechanizm indeksacji nie zmieniał kwoty i waluty kredytu, wyrażonej w PLN, a stanowił on jedynie klauzulę przeliczeniową, mocą której strony ustaliły, że zobowiązanie wyrażone w walucie polskiej w dniu uruchomienia kredytu, a zatem z chwilą wykonania zobowiązania Banku do wypłaty kredytu (co nastąpić miało w PLN), miało zostać przeliczone na walutę obcą – na CHF, Kredytobiorca zobowiązany był do dokonania spłaty kredytu – przy czym wysokość rat, uiszczanych w PLN, obliczona miała być według kursu CHF.

Zgodnie z jednolitą linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, przed wejściem w życie w/w ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku, tzw. „ustawy antyspreadowej”, dopuszczalne było na zasadzie swobody umów zaciągnięcie zobowiązania kredytowego w walucie obcej z równoczesnym zastrzeżeniem, że wypłata i spłata kredytu będzie dokonywana w walucie krajowej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 marca 2011 roku, IV CSK 377/10; z dnia 29 kwietnia 2015 roku, V CSK 445/14; z dnia 22 stycznia 2016 roku, I CSK 1049/14; z dnia 27 lutego 2019 roku, II CSK 19/18 oraz z dnia 11 grudnia 2019 roku, V CSK 382/18). Argumentem przemawiającym za dopuszczalnością zawierania umów o kredyt indeksowany przed wejściem w życie w/w ustawy nowelizującej było właśnie wprowadzenie do ustawy Prawo bankowe przepisu dotyczącego kredytów indeksowanych do waluty innej niż polska. Racjonalny ustawodawca nie wprowadziłby bowiem do porządku prawnego umowy, co do której zachodzi przesłanka do stwierdzenia jej nieważności.

Umowa kredytu indeksowanego, przewidującego spread walutowy, mieściła się zatem w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowiła jej możliwy wariant (art. 353¹ k.c. w związku z art. 69 UPrB).

Wskazać należy, że przedmiotowa Umowa o kredyt w § 2 ust. 1 i 2 zdanie 1 przewidywała, że kwota kredytu wynosi 771.000 PLN oraz że kredyt jest indeksowany do CHF, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. Stosownie do § 7 ust. 1 tej Umowy Kredytobiorca zobowiązał się spłacać kwotę kredytu w CHF, ustaloną zgodnie z § 2 w złotych polskich, z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z (...) Banku (...) SA.

Zgodnie zatem z postanowieniami przedmiotowej Umowy, kredyt był wypłacony w złotych polskich oraz indeksowany kursem innej waluty – CHF, z którą z kolei powiązana była stopa referencyjna inna niż dla PLN, tj. nie WIBOR, lecz LIBOR, co z kolei powodowało, że wysokość raty kredytowej w chwili zawierania Umowy była niższa niż w przypadku kredytu złotowego. Kwota wypłacona powodowi w PLN zgodnie z Umową w dniu uruchomienia kredytu miała być przeliczona na CHF według kursu kupna CHF określonego w Tabeli Kursów. Wysokość rat kapitałowo – odsetkowych

miała zaś być ustalana z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów.

Mając na uwadze treść powyższych postanowień umownych, stwierdzić należało zatem, iż zarzut powoda, że w powyższej Umowie nie określono rzeczywistej kwoty i waluty kredytu, nie jest trafny. W Umowie określono bowiem kwotę w złotych polskich, która podlegać będzie wypłacie kredytobiorcy, zaś jakiej kwocie w CHF będzie odpowiadać ta kwota, miało zostać ustalone w dniu uruchomienia kredytu. Zauważyć należy, iż powód zainteresowany był otrzymaniem kwoty w złotych polskich i otrzymał taką kwotę, na jaką się z pozwanym Bankiem umówił. Kwota otrzymanego kredytu była zatem znana. Określona w umowie kwota 771.000 zł została powodowi faktycznie wypłacona. Natomiast strony w Umowie ustaliły, że wartość wypłaconej w PLN kwoty (saldo kredytu) zostanie przeliczona do CHF według kursu kupna walut określonego w Tabeli Kursów.

Samo wprowadzenie do Umowy postanowienia przewidującego mechanizm indeksacji – z wyżej wskazanych już względów – w ocenie Sądu, nie było sprzeczne z treścią art. 69 ust. 1 i 2 UPrB, gdyż nie naruszało zasady swobody umów, wyrażonej w art. 353¹ k.c. Natomiast inną kwestią jest sposób określenia przez pozwanego Banku mechanizmu indeksacji poprzez odesłanie do kursów walut, ustalanych w Tabelach kursowych, tworzonych przez Bank, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Niezasadny okazał się także zarzut powoda, iż przedmiotowa Umowa jest nieważna, gdyż rażąco narusza zasady współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.).

Przede wszystkim powód nie powołał się na konkretną zasadę, z którą Umowa ta byłaby sprzeczna. Natomiast stwierdzenie nieważności czynności prawnej z powodu jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego może nastąpić jedynie w wyjątkowych wypadkach. W ocenie Sądu, powód nie wykazał, aby w niniejszej sprawie zachodził taki wyjątkowy wypadek, w szczególności, aby znajdował się on w anormalnej sytuacji w chwili zawierania Umowy, bądź aby z uwagi na cechy osobowe nie był w stanie zrozumieć treści czynności prawnej ani informacji o tym, że z zawarciem umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej związane jest ryzyko walutowe.

Wprawdzie przedmiotowej Umowy nie można było uznać za nieważną z powodu wyżej podniesionych zarzutów, jednakże w ocenie Sądu Umowa ta jest nieważna z innej przyczyny, tj. z tego powodu, że jej postanowienia dotyczące indeksacji – w zakresie, w jakim odsyłają do kursów waluty ustalonych jednostronnie przez Bank w Tabelach kursowych – sprzeczne są z naturą stosunku zobowiązaniowego. Przy czym – jak już wyżej wskazano – samą indeksację należy uznać za ogólnie dopuszczalną, jednakże postanowienia tej konkretnej umowy, określające mechanizm indeksacji naruszają granice swobody umów.

Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

W uzasadnieniu uchwały z dnia 22 maja 1991 roku, w sprawie III CZP 15/91 (OSNCP 1992, nr 1, poz. 1), Sąd Najwyższy wskazał, że natura umowy gospodarczej i generowanego przez nią stosunku sprowadza się generalnie do tego, że wyraża ona i pozwala realizować interes każdej ze stron, ponieważ zaś interesy te bywają przeciwstawne, istotę umowy stanowi uzgodnienie woli stron, wyrażającej ich interesy. Zgoda obydwu stron jest oczywistym wymaganiem tak przy zawarciu umowy, jak i przy zmianach jej treści, stąd też nawet przy najdalej idących ułatwieniach w realizacji inicjatywy zmian pozostawiona jest drugiej stronie możliwość odmowy zgody na zmiany. W tym stanie rzeczy za sprzeczne z naturą umowy gospodarczej należy uznać pozostawienie w ręku jednej tylko strony możliwości dowolnej zmiany jej warunków. Sprzeczność ta występuje szczególnie wyraźnie zwłaszcza przy umowach zawieranych nie w oparciu o indywidualne pertraktacje, ale w oparciu o regulamin wydany przez profesjonalistę, skoro jest oczywiste, że zawsze jest on zainteresowany w najkorzystniejszym dla siebie ukształtowaniu regulacji masowo zawieranych umów.

Skoro zatem za sprzeczne z naturą umowy uznano pozostawienie w ręku jednej tylko strony możliwości dowolnej zmiany jej warunków, to tym bardziej uznać należy, iż sprzeczne z naturą każdej umowy jest pozostawienie już na etapie zawierania umowy wyłącznie jednej ze stron umowy możliwości ustalenia wysokości świadczenia.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wyrażonym w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 sierpnia 2020 roku, w sprawie VI ACa 801/19 – które Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela – zasada swobody umów nie zezwala na to, aby jedna strona, a zwłaszcza silniejsza ekonomicznie, mogła na etapie realizacji umowy kredytu narzucać drugiej stronie wymiar jej zobowiązań, szczególnie w zakresie podstawowych jej obowiązków wynikających z tej umowy.

Jeżeli zatem określenie wysokości świadczenia pozostawione zostanie wyłącznie jednej ze stron umowy, to umowa taka sprzeczna będzie z naturą zobowiązania.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż w przedmiotowej Umowie o kredyt strony wprawdzie określiły wzajemne świadczenia (w tym kwotę do wypłaty w PLN oraz oprocentowanie, w oparciu o które ustalona miała być kwota do spłaty), jednakże postanowienia klauzul indeksacyjnych, w związku z przyznaniem wyłącznie Bankowi uprawnienia do ustalania kursów walut w Tabeli Kursów, dawały stronie pozwanej możliwość dowolnej i nieograniczonej żądnymi postanowieniami umownymi zmiany wysokości świadczenia. Zgodnie z § 2 ust. 2 Umowy kredyt indeksowany był do CHF, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. Stosownie natomiast do § 7 ust. 1 Umowy Kredytobiorca zobowiązał się spłacać kwotę kredytu w CHF, ustaloną zgodnie z § 2 w złotych polskich, z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów Walut Obcych Banku (...) SA. Przy czym w żadnym postanowieniu Umowy lub Regulaminu nie określono zasad, którymi pozwany Bank miałby kierować się, ustalając kursy walut w tworzonej przez siebie Tabeli Kursów ani też nie wskazano żadnych granic w tym zakresie. Nie było zatem wiadomo, jakimi kryteriami pozwany Bank kierował się, ustalając własne kursy w tworzonej przez siebie Tabeli Kursów. Druga strona umowy (Kredytobiorca) nie miała więc możliwości zweryfikowania tego, czy kursy walut zostały ustalone przez Bank zgodnie z zasadami, skoro zasady te nie zostały sformułowane. Kursy te mogły więc zostać ustalone przez Bank dowolnie i bez żadnych ograniczeń. Takie ukształtowanie postanowień umownych oznaczało zatem, iż wyłącznie jednej stronie umowy przyznano nieograniczone uprawnienie do określenia wysokości kursów waluty, na podstawie których ustalone miało być zarówno saldo kredytu jak i wysokość rat. Prowadziło to z kolei do tego, że na etapie wykonywania umowy, to wyłącznie jedna strona umowy poprzez określenie kursu kupna i kursu sprzedaży walut w Tabeli Kursów mogła dokonać w sposób nieograniczony i dowolny zmiany wysokości świadczenia drugiej strony (zarówno przy wypłacie transz kredytu jak i przy spłacie rat kredytu).

Na marginesie dodać należy, iż okoliczność, czy oraz w jakim zakresie pozwany Bank korzystał z możliwości dowolnej modyfikacji stosunku zobowiązaniowego poprzez określenie kwoty świadczenia, czy też stosowany przez niego kurs był kursem rynkowym, nie ma znaczenia, gdyż istotna jest sama okoliczność, iż w przedmiotowej Umowie w ogóle Bankowi zapewniono taką możliwość.

Reasumując powyższe – w ocenie Sądu postanowienia przedmiotowej Umowy – dotyczące określenia mechanizmu indeksacji poprzez przyznanie wyłącznie jednej ze stron umowy możliwości dowolnego i nieograniczonego modyfikowania wysokości świadczenia – są sprzeczne z art. 353¹ k.c., określającym granice swobody umów.

W ocenie Sądu, sprzeczność z ustawą postanowień odsyłających do Tabel Kursowych Banku prowadzi do upadku całego mechanizmu indeksacji, gdyż bez tego odesłania nie byłoby możliwe ustalenie wysokości świadczeń stron Umowy.

Dodać również należy, iż sama świadomość stron istnienia w Umowie zapisów odsyłających do Tabeli kursów nie ma znaczenia dla oceny ważności tej Umowy pod kątem zgodności z prawem. Nieważna umowa nie staje się bowiem ważna z tego powodu, że jej strony miały świadomość istnienia zapisów, skutkujących jej nieważnością.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. W ocenie Sądu, brak jest zaś takich przepisów ustawy, którymi można by zastąpić kwestionowane postanowienia dotyczące mechanizmu indeksacji.

Stosownie zaś do § 3 art. 58 k.c. jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Mając powyższe na uwadze, ustalić należało, czy przedmiotowa Umowa może pozostać w mocy co do pozostałych postanowień umownych, tj. czy z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością Umowa ta i tak zostałaby przez strony zawarta.

W ocenie Sądu, przedmiotowa Umowa nie zostałaby zawarta bez postanowień dotkniętych nieważnością. Z samego stanowiska procesowego strony pozwanej wynika, że nie zgodziłaby się ona na zawarcie umowy o kredyt wypłacony w PLN z zastosowaniem stawki referencyjnej właściwej dla waluty CHF, a więc stawki LIBOR. Ponadto zwrócić należy uwagę na to, że kredyty takie (złotowe z oprocentowaniem LIBOR) – choć nie zostały zakazane przez ustawę – w praktyce nigdy nie były udzielane przez banki.

Wobec tego, że sporna Umowa nie zostałaby zawarta bez kwestionowanych postanowień umownych, dotyczących mechanizmu indeksacji, uznać należało ją za nieważną w całości.

Z uwagi na rozbieżności w doktrynie i orzecznictwie co do zasadności zarzutów dotyczących nieważności umów o kredyt indeksowany do waluty obcej z powodu ich sprzeczności z ustawą, w dalszej kolejności rozważyć należało także podniesione przez powoda zarzuty dotyczące abuzywności postanowień umownych.

Przy założeniu, że przedmiotowa Umowa nie byłaby nieważna z wyżej podanych już względów, stwierdzić należałoby, iż postanowienia tej Umowy dotyczące mechanizmu indeksacji, stanowią klauzule abuzywne i jako takie nie wiążą powoda. Przy czym – z niżej podanych względów – abuzywność ta prowadzi w konsekwencji do nieważności całej Umowy.

Przepis art. 385¹ § 1 k.c. stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które nie zostały z nim indywidualnie uzgodnione, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jedynie postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c., zamieszczona w umowie klauzula abuzywna nie wiąże konsumenta, a strony są związane umową w pozostałym zakresie.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie w/w przesłanki określone w powołanym przepisie, pozwalające uznać postanowienia łączącej strony Umowy dotyczące mechanizmu indeksacji, za klauzule abuzywne.

Z dowodów zgromadzonych w sprawie jednoznacznie wynika, że powód zawarł przedmiotową Umowę o kredyt jako konsument (art. 22¹ k.c.), zaś pozwany Bank zawarł ją w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie czynności bankowych (art. 43¹ k.c.).

Nie budziło również wątpliwości, że postanowienia przedmiotowej Umowy, dotyczące indeksacji, nie były uzgadniane z powodem indywidualnie przed zawarciem Umowy. Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.). Przy czym należy podkreślić, że wzorce są to klauzule, opracowane przed zawarciem umowy i wprowadzane do stosunku prawnego przez jedną ze stron w ten sposób, że druga strona nie ma wpływu na ich treść. Są one zwykle opracowywane w

oderwaniu od konkretnego stosunku umownego i w sposób jednolity określają treść przyszłych umów, stąd strona która wyraziła zgodę na stosowanie wzorca nie może zmieniać jego treści według swojej woli. Ciężar dowodu, że dane postanowienie umowne zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). Natomiast strona pozwana w niniejszej sprawie nie wykazała, aby powód miał jakikolwiek wpływ na postanowienia umowne dotyczące indeksacji. Samo zaakceptowanie przez powoda kwestionowanych postanowień poprzez podpisanie przedmiotowej Umowy nie oznacza, że postanowienia te zostały z nimi indywidualnie uzgodnione bądź że miał realny wpływ na ich treść.

Kolejno wskazać należy, iż sporne postanowienia stanowią główny przedmiot umowy (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z 11 grudnia 2019 roku w sprawie V CSK 382/18 i w wyroku z 04 kwietnia 2019 roku w sprawie III CSK 159/15 oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z 14 marca 2019 roku w sprawie (...) C-118/17 i w wyroku z 12 lutego 2014 roku w sprawie (...) C-26/13 oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 26 sierpnia 2020 roku, w sprawie VI ACa 801/19). W związku z tym ustalić należało, czy sformułowane zostały one w sposób jednoznaczny. W ocenie Sądu, postanowienia te nie spełniają tego kryterium. Na podstawie kwestionowanych postanowień umownych nie było bowiem możliwe precyzyjne określenie kwoty kredytu w CHF oraz kwoty spłaty w CHF bez odniesienia do Tabeli Kursów, tworzonej jednostronnie przez Bank. Przy czym – o czym była już mowa wyżej – ani w Umowie ani w Regulaminie nie zostały określone w jednoznaczny i weryfikowalny sposób kryteria, w oparciu o które Bank ustalał kursy walut, w tym nie wskazano żadnych kryteriów co do górnej granicy kursów ustalanych jednostronnie przez Bank.

W powołanym wyżej wyroku Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-26/13 wskazano, że ocena tego, czy warunek umowny został wyrażony prostym i zrozumiałym językiem, powinna uwzględniać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności informacje udzielone konsumentowi przy zawarciu umowy oraz nie powinna ograniczać się do aspektów ściśle formalnych i językowych, a uwzględniać również konsekwencje ekonomiczne zastosowania warunku i jego ewentualny stosunek do pozostałych warunków umownych.

Mając powyższe na uwadze, rozważyć należało także, czy informacje udzielone powodowi przez pozwaną Bank były wystarczające do podjęcia przez niego świadomej i rozważnej decyzji.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 września 2018 roku w sprawie C-51/17 warunki umowy powinny być wyrażone prostym i zrozumiałym językiem, co zobowiązuje instytucje finansowe do dostarczenia kredytobiorcom informacji wystarczających do podjęcia przez nich świadomych i rozważnych decyzji. Wymóg ten oznacza zatem, że warunek dotyczący ryzyka kursowego musi zostać zrozumiany przez konsumenta. Ponadto w wyroku w sprawie C-609/16, wydanym w dniu 10 czerwca 2021 roku, Trybunał Sprawiedliwości potwierdził wyrażane już we wcześniejszych wyrokach stanowisko, że wymogu przejrzystości warunków umownych nie można zawęzić do zrozumiałości tych warunków pod względem formalnym i gramatycznym. Ponieważ ustanowiony przez dyrektywę nr 93/13 system ochrony opiera się na założeniu, że konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca, między innymi ze względu na stopień poinformowania, ów wymóg wyrażania warunków umownych prostym i zrozumiałym językiem, a więc wymóg przejrzystości ustanowiony w tej dyrektywie, musi podlegać wykładni rozszerzającej (wyrok z dnia 03 marca 2020 roku w sprawie C#125/18).

Wskazać należy, że Sąd Apelacyjny w Warszawie (wyrok z dnia 26 sierpnia 2020 roku, w sprawie VI ACa 801/19), że świadomość ryzyka kursowego to taki stan, w którym kredytobiorca w chwili zawierania umowy kredytu ma wiedzę, jak kształtowałoby się jego zadłużenie oraz koszty obsługi spłaty kredytu w przypadku silnej deprecjacji złotówki względem danej waluty obcej, z której kursem dany kredyt został powiązany, ale w oparciu o treść umowy kredytu, która ma zostać zawarta, a nie przez bliżej niedookreślone symulacje, które mogą być powiązane z jej treścią.

Natomiast z dowodów zgromadzonych w niniejszej sprawie nie wynika, aby strona pozwana sprostowała powyższemu obowiązkowi. Nie wynika z nich bowiem, aby pozwany Bank przed zawarciem przedmiotowej Umowy, wykonując ciężący na nim obowiązek informacyjny, przedstawił w rzetelny sposób informację o tym, że mogą wystąpić znaczne wahania kursu waluty indeksacji, co może mieć znaczący wpływ na wysokość raty kredytowej i salda zadłużenia. Nie przedstawiono w szczególności powodowi – który nie uzyskiwał dochodów w walucie indeksacji – symulacji rat

kredytowych przy założeniu znacznego wzrostu kursu CHF. Nie przedstawiono mu także – znanych przecież przez Bank – wahań kursu CHF z ostatnich lat przed zawarciem Umowy. Pomimo, że w druku Informacji wskazano, że załącznikiem do niej jest Historia zmiany kursu franka szwajcarskiego do złotego, strona pozwana nie złożyła tego załącznika, wobec czego nie było możliwe ustalenie, czy po pierwsze – taki załącznik w ogóle istniał a po drugie – jeżeli tak, to jak długi okres czasu obejmował. Przy czym wskazać należy, iż ciężar dowodu w powyższym zakresie spoczywał na stronie pozwanej, która nie przedstawiła dowodu na wykazanie faktu wywiązania się w sposób rzetelny z obowiązku informacyjnego wobec powoda. Podkreślić należy, iż samo odebranie od powoda oświadczenia o tym, że jest świadomy ryzyka kursowego, nie spełnia wymogu udzielenia rzetelnej i jasnej informacji w powyższym zakresie. Nie można uznać, że powód w oparciu o przedstawione mu informacje mógł zakładać, że istnieje realne ryzyko gwałtownego i radykalnego wzrostu kursu CHF wobec waluty PLN oraz że uzyskał od Banku informacje pozwalające mu ocenić, jakie konsekwencje ekonomiczne ma dla jego zobowiązania radykalny wzrost kursu waluty indeksacji.

W ocenie Sądu, podpisanie przez powoda sporządzonej na formularzu Banku – a więc opracowanej przez stronę pozwaną – „Informacji dla wnioskodawców (...)”, samo przez się nie oznacza, że pozwany Bank wypełnił w sposób należyty obowiązek informacyjny. Udzielana Kredytobiorcy informacja o ryzyku kursowym powinna być jasna i zrozumiała dla niego. W taki też sposób powinien być mu przedstawiony, a w miarę potrzeby zobrazowany na przykładach (symulacjach, wykresach), mechanizm przeliczeniowy. Zawarta w powyższym formularzu informacja o ryzyku kursowym była bardzo ogólna, zaś podany przykład dotyczący wahań kursowych ograniczał się wyłącznie do jednej sytuacji, w której przedstawiano wysokość raty kredytowej przy założeniu, że kurs CHF wzrósłby o 0,788 p.p. (tj. o wartość stanowiącą różnicę pomiędzy maksymalnym i minimalnym kursem CHF z okresu ostatnich 12 miesięcy). Wskazano, że rata ta wynosiłaby 619,15 zł, a więc w porównaniu do aktualnej na datę sporządzenia symulacji, wynoszącej 577,24 zł, byłaby niewiele od niej wyższa.

Gdyby powodowi rzeczywiście zostało należycie wyjaśnione znaczenie zmiany kursu waluty i ponoszonego ryzyka, to założyć można, iż nie zdecydowałby się na kredyt powiązany z kursem waluty obcej w sposób wadliwy w perspektywie jego spłacania przez kilkadziesiąt lat. Gdyby kredytujący Bank zamierzał wystarczająco poinformować kredytobiorcę będącego osobą fizyczną – konsumentem o niebezpieczeństwach wynikających z kredytu powiązanego z kursem waluty obcej, to nie proponowałby w ogóle zawierania takich umów kredytowych, zdając sobie sprawę jako profesjonalista, że umowa taka może zostać łatwo oceniona jako nieuczciwa (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 października 2019 roku w sprawie IV CSK 309/18).

Wobec uznania, że kwestionowane postanowienia umowne odnosiły się do świadczenia głównego i nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny, możliwe było przejście do badania kolejnych przesłanek z art. 385¹ k.c.

W ocenie Sądu, kwestionowane postanowienia umowne kształtują prawa i obowiązki powoda w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Przez rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom (w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego) oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku (tak w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2020 roku, w sprawie I ACa 709/19). Ocena zachowań w świetle dobrych obyczajów następuje najczęściej poprzez odwołanie się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta, nie pozwalając na realizację tych wartości, uznawane są za sprzeczne z dobrymi obyczajami. Postanowienie umowne jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdy można rozsądnie założyć, że kontrahent konsumenta, traktujący go w sposób sprawiedliwy i słuszny i uwzględniający jego prawnie uzasadnione roszczenia, nie mógłby racjonalnie się spodziewać, że konsument zaakceptowałby w ramach negocjacji klauzulę będącą źródłem braku równowagi stron (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie I CSK 125/15 i z dnia 04 kwietnia 2019 roku w sprawie III C 159/17).

Sąd orzekający w niniejszym składzie w pełni podziela ugruntowany już w orzecznictwie pogląd, iż niejasny i niepoddający się weryfikacji mechanizm ustalania przez bank kursów waluty, pozostawiający bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta, a klauzula, która nie zawiera jednoznacznej treści i przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną przedsiębiorcy w kwestii bardzo istotnej dla konsumenta, dotyczącej kosztów kredytu, jest klauzulą niedozwoloną (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z 04 kwietnia 2019 roku w sprawie III C 159/17). Ponadto niewątpliwie dobre obyczaje narusza także całkowite i nieograniczone obciążenie konsumenta ryzykiem zmiany kursu walut (tak w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 04 listopada 2020 roku, w sprawie V ACa 300/20). Dodać przy tym należy, iż w niniejszej sprawie w chwili zamknięcia rozprawy kurs CHF wyniósł blisko dwukrotnie więcej niż w dacie zawarcia Umowy.

Zgodnie natomiast z art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Dodać należy, iż dla oceny danego postanowienia na podstawie art. 385¹ k.c. nie ma żadnego znaczenia sposób wykonywania umowy przez strony. W okolicznościach niniejszej sprawy nie podlegało zatem badaniu i nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia, czy pozwany Bank korzystał z możliwości, wynikających ze spornych postanowień umownych, a więc czy ustalane przez niego kursy walut w Tabeli Kursów były zawyżone w stosunku do kursów NBP lub kursów ustalanych przez inne banki. Postanowienie jest niedozwolone, jeśli stwarza dla przedsiębiorcy samą możliwość działania w sposób rażąco naruszający interesy konsumenta. Za rażąco sprzeczne z interesem konsumenta uznać należy już samo skonstruowanie mechanizmu ustalania wartości świadczenia jednostronnie przez Bank, ponieważ mechanizm ten narusza równowagę kontraktową, umożliwiając przedsiębiorcy wpływ na kształtowanie obowiązków umownych konsumenta.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 2021 roku, wydanym w sprawie C-19/20, sąd krajowy jest zobowiązany do stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, nawet jeśli warunek ten został zmieniony przez te strony w drodze umowy. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, kiedy konsument wyraził wolną i świadomą zgodę na zmianę nieuczciwego warunku i na rezygnację z ochrony przed nieuczciwymi postanowieniami umownymi. Wobec tego dla oceny abuzywności postanowień umowy nie miały znaczenia późniejsze zmiany Regulaminu i Aneksy do Umowy. W niniejszej sprawie powód, zawierając Aneks z dnia 2 lipca 2013 roku, nie wyraził świadomej zgody na zmianę nieuczciwego warunku umownego, wręcz przeciwnie – wnosząc pozew, w którym domagał się stwierdzenia nieważności Umowy kredytowej oraz powoływał się na abuzywność postanowień dotyczących mechanizmu indeksacji – domagał się objęcia go w/w ochroną.

Kolejno podnieść należy, iż w wyroku z dnia 03 października 2019 roku w sprawie C-260/18, Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że po stwierdzeniu nieuczciwego charakteru niektórych warunków umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej i oprocentowanego według stopy procentowej bezpośrednio powiązanej ze stopą międzybankową danej waluty, sąd może przyjąć zgodnie z prawem krajowym, że ta umowa nie może nadal obowiązywać bez takich warunków z tego powodu, że ich usunięcie spowodowałoby zmianę charakteru głównego przedmiotu umowy. Natomiast w wyroku z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie C-19/20 Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że skutki stwierdzenia przez sąd istnienia nieuczciwego warunku w umowie, zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, podlegają przepisom prawa krajowego, przy czym kwestia utrzymania się w mocy takiej umowy powinna być oceniana z urzędu przez sąd krajowy zgodnie z obiektywnym podejściem na podstawie tych przepisów.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie ma możliwości zastąpienia abuzywnych postanowień, dotyczących mechanizmu indeksacji, odsyłającego do Tabeli Kursów Walut Obcych, przepisami o charakterze dyspozytywnym.

Wobec powyższego, ustalić należało, czy w tych konkretnych okolicznościach po wyeliminowaniu z Umowy postanowień uznanych za abuzywne i niezastąpieniu ich innymi postanowieniami, Umowa ta może nadal obowiązywać.

W pierwszej kolejności powtórzyć należy, iż opisywana wyżej klauzula indeksacyjna stanowi element określający główne świadczenie stron umowy kredytu indeksowanego. Wobec tego, stwierdzić należy, iż usunięcie postanowienia określającego główne świadczenia stron, prowadzi do tego, że pomiędzy stronami brak jest zgody na zawarcie umowy. To prowadzi zaś do wniosku, że na skutek stwierdzenia abuzywności wskazanych postanowień umownych, umowę należy uznać za nieważną.

Kolejno wskazać należy, iż wyeliminowanie z umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej postanowień dotyczących indeksacji prowadzi nie tylko do zniesienia mechanizmu indeksacji oraz różnic kursów walutowych, ale również pośrednio do zamknięcia ryzyka kursowego, które jest bezpośrednio związane z indeksacją. Usunięcie tych postanowień z umowy powoduje, że umowa ta nie może nadal obowiązywać bez tych warunków z tego powodu, że ich usunięcie spowodowałoby zmianę charakteru głównego przedmiotu umowy (por. powołany już wyżej wyrok w sprawie C-260/18).

Po wyeliminowaniu z umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej postanowień dotyczących indeksacji – a więc postanowień wyznaczających naturę tego stosunku zobowiązaniowego – umowę należałoby uznać za nieważną także na podstawie art. 353¹ k.c. jako sprzeczną z naturą zobowiązania. Wyeliminowanie z umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej postanowień dotyczących indeksacji doprowadziłoby bowiem do takiego zniekształcenia tego stosunku zobowiązaniowego, że nie odpowiadałby on już jego naturze, której istotą jest wprowadzenie postanowień dotyczących indeksacji, pozwalających na ustalenie salda zadłużenia w walucie obcej a następnie zastosowanie do tak ustalonego salda zadłużenia oprocentowania ustalonego według stawki LIBOR.

Reasumując – niezależnie od tego, czy przedmiotową Umowę uznać za nieważną na skutek sprzeczności postanowień dotyczących mechanizmu indeksacji z art. 353¹ k.c. czy też uznać ją za nieważną z powodu stwierdzenia abuzywności tych postanowień (prowadzących w konsekwencji do nieważności Umowy), rozstrzygnięcie co do żądań powoda byłoby identyczne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uwzględnił żądanie powoda z tym, że – kierując się argumentami, przedstawionymi przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 06 listopada 2015 roku w sprawie II CSK 56/15 – Sąd dokonał jego modyfikacji, zgodnej z art. 189 k.p.c. oraz z art. 321 k.p.c., ustalając nieistnienie pomiędzy stronami postępowania stosunku prawnego, wynikającego z przedmiotowej Umowy o kredyt hipoteczny, orzekając jak w pkt I sentencji wyroku.

W uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Sąd Najwyższy wskazał, iż żądanie stwierdzenia nieważności czynności prawnej należy kwalifikować w drodze jego wykładni jako zmierzające do ustalenia – w myśl art. 189 k.p.c. – nieistnienia stosunku prawnego, który miałby wynikać z tej czynności prawnej, a okoliczności, które są powoływane jako motywacja dla twierdzenia o nieważności lub nieistnieniu czynności prawnej (umowy) - jako jego podstawę faktyczną.

Niewątpliwie głównym celem, jaki powód w niniejszej sprawie chciał osiągnąć, było wyeliminowanie Umowy zawartej z pozwanym Bankiem z obrotu prawnego, a więc doprowadzenie do sytuacji, w której przestaje ona istnieć ze wszystkimi tego konsekwencjami.

Wobec powyższego, dokonanie modyfikacji co do żądania ustalenia – jak w pkt I sentencji wyroku – było zgodne zarówno z art. 189 k.p.c. jak i nie stanowiło wyrokowania co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem lub ponad żądanie (art. 321 § 1 k.p.c.).

W ocenie Sądu, nie były trafne zarzuty strony pozwanej jakoby powód nie miał interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieważności przedmiotowej Umowy.

Powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia w rozumieniu art. 189 k.p.c., gdyż samo powództwo o zapłatę nie rozstrzygnie w sposób definitywny istniejącego pomiędzy stronami sporu co do związania ich przedmiotową Umową. Rozstrzygnięcie żądania o zapłatę zakończy bowiem jedynie spór co do zwrotu kwot, które już zostały zapłacone na podstawie tej Umowy, nie rozstrzygnie zaś co do zasadności lub niezasadności żądań Banku co do niezapłaconych jeszcze rat kredytu. Jedynie zatem ustalenie, czy w istocie strony są związane przedmiotową Umową, w pełny sposób zabezpieczy interes powoda. Rozstrzygnie bowiem kwestię podstawową, tj. czy powoda wiąże z pozwanym Bankiem Umowa o kredyt hipoteczny, czy nie. Usunie zatem niepewność co do tego, czy powód nadal jest zobowiązany wobec pozwanego Banku do dokonywania spłaty rat kredytu na podstawie tej Umowy. Zapobiegnie więc dalszemu sporowi o roszczenia Banku wynikające z tej Umowy. W ocenie Sądu, ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, wynikającego z przedmiotowej Umowy, orzeczeniem Sądu stanowić będzie także podstawę dokonania wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami.

Zważywszy na powyższe, Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Mając na uwadze, iż przedmiotową Umowę należało uznać za nieważną, to stwierdzić należało, iż zbędne okazało się odnoszenie do zarzutów dotyczących bezskuteczności poszczególnych postanowień umownych dotyczących ustanowienia zabezpieczeń na rzecz Banku w postaci ubezpieczeń. Skoro – jak wyżej ustalono – przedmiotowa Umowa jest nieważna, to powoduje to jej upadek w całości, a więc łącznie z w/w postanowieniami umownymi.

Wobec ustalenia, że przedmiotowa Umowa jest nieważna w całości, strony powinny zwrócić sobie kwoty świadczone na podstawie tej Umowy.

Zasadne okazało się zatem żądanie powoda zasądzenia od strony pozwanej kwot stanowiących sumę rat kapitałowo – odsetkowych, uiszczonych na podstawie tej Umowy.

Podstawę prawną żądania powoda w niniejszej sprawie stanowiły przepisy art. 405 k.c. i art. 410 § 1 i § 2 k.c.

Zgodnie z art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Stosownie do art. 410 § 1 przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Przepis art. 410 § 2 k.c. stanowi zaś, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Skoro – jak wyżej ustalono – przedmiotowa Umowa jest nieważna, a więc nie istnieje stosunek zobowiązaniowy, wynikający z tej Umowy, to strony powinny zwrócić sobie kwoty świadczone na jej podstawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2021 roku, w sprawie III CZP 11/20). Wskazać także należy, iż zgodnie z uchwałą 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 07 maja 2021 roku w sprawie III CZP 6/21 jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.).

Wobec powyższego, stwierdzić należało, iż żądanie powoda o zasądzenie od strony pozwanej zwrotu kwot, wpłaconych na podstawie kwestionowanej Umowy w PLN i CHF w okresie od października 2006 roku do września 2019 roku zasługiwało na uwzględnienie w całości. Z wystawionych przez Bank zaświadczeń – które nie były kwestionowane przez stronę pozwaną – wynika, iż suma kwot wpłaconych przez powoda w w/w okresie wynosiła 247.521,15 zł oraz 71.038,04 CHF jak również kwota 2.339,00 zł tytułem ubezpieczenia niskiego wkładu własnego, a więc powództwo co do kwoty głównej należało uwzględnić w całości.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W niniejszej sprawie powód przed wniesieniem pozwu, wezwał stronę pozwaną w drodze przedsądowego wezwania do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, co nastąpiło w dniu 22 listopada 2019 roku. Termin ten upłynął bezskutecznie w dniu 29 listopada 2019 roku, a więc pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia 30 listopada 2019 roku.

Strona pozwana nie kwestionowała, że otrzymała to wezwanie do zapłaty. Wobec tego, uznać należało, iż w zakresie kwot wskazanych w pozwie, powodowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 30 listopada 2019 roku do dnia zapłaty. Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt II sentencji wyroku.

Na zakończenie wskazać należy, iż Sąd nie podzielił zarzutów strony pozwanej dotyczących przedawnienia roszczenia powoda. W ocenie Sądu – mając na uwadze m.in. treść wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 2021 roku w sprawie C-485/19 – uznać należało, iż termin przedawnienia roszczeń powoda o zwrot kwot wpłaconych na podstawie nieważnej umowy, a więc o zwrot świadczenia nienależnego – zaczął biec dla powoda nie od chwili dokonania poszczególnych spłat rat kredytu, lecz od chwili, kiedy powód uświadomił sobie istnienie w umowie nieuczciwych postanowień umownych i powołał się wobec strony pozwanej na nieuczciwe postanowienia umowne, skutkujące nieważnością umowy, co w niniejszej sprawie nastąpił w przedsądowym wezwaniu do zapłaty doręczonego pozwanemu w dniu 22 listopada 2019 roku. W piśmie tym powód wezwał stronę pozwaną m.in. do zwrotu kwot wpłaconych przez niego tytułem rat kapitałowo – odsetkowych, powołując się przy tym na nieważność Umowy. Skoro zatem pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 27 listopada 2019 roku, to roszczenia powoda o zapłatę nie przedawniły się. Niezasadne jest twierdzenie pozwanego, iż dochodzone pozwem roszczenie należy potraktować jako roszczenie okresowe, do którego ma zastosowanie trzyletni termin przedawnienia. Nie sposób przyjąć, iż roszczenie z tytułu nienależnego świadczenia jest roszczeniem o świadczenie okresowe. Okoliczność, iż nienależne świadczenie było spełniane cyklicznie, w częściach, nie powoduje "okresowości" roszczenia o zwrot tego świadczenia. Odrębnie natomiast dla każdej z części tego nienależnego świadczenia rozpoczynał się bieg 10 letniego terminu przedawnienia (obecnie w wyniku zmian ustawowych - 6 lat). Pozwany nie był w stosunku do powodów zobowiązany, ani w wyniku umowy kredytu, ani na skutek nieważności umowy kredytu, do jakichkolwiek świadczeń okresowych w rozumieniu art. 118 k.c. Nie jest roszczeniem o świadczenie okresowe, roszczenie kredytobiorców o zwrot świadczeń nienależnych odpowiadającym kwotowo zapłaconym ratom kredytu, w sytuacji gdy okazało się, że umowa kredytu jest nieważna.

Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (art. 117 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Zgodnie z art. 118 k.c. w brzmieniu obowiązującym od 9 lipca 2018 r. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. W myśl art. 118 k.c. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 13 kwietnia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104) termin przedawnienia wynosił dziesięć lat. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104) do przysługujących konsumentowi roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, których terminy przedawnienia są określone w art. 118 i art. 125 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym. Sąd przyjął stanowisko odnośnie początku terminu przedawnienia jak w orzeczeniu Sądu Najwyższego III CZP 6/21.

Wobec uwzględnienia w całości roszczeń głównych powoda o ustalenie oraz o zapłatę co do kwot głównych, Sąd w ogóle nie orzekał o roszczeniu ewentualnym.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 kpc, zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na to, iż strona powodowa wygrała niniejszy proces w całości, pozwany zobowiązany jest do zwrotu na jej rzecz całości poniesionych przez nią kosztów procesu. Na zasądzoną od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę składały się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 1 000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda, będącego adwokatem, w wysokości 10 800 zł (zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku, Dz.U. z 2015 roku, poz. 1800) oraz opłata skarbowe od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od zasądzonych kosztów procesu Sąd zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie, liczone od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)